

Täydentävät hoidot turvallisesti hyvinvoinnin tukena

Luonnonlääketieteen Keskusliitto LKL ry

Marja Jokela

Hallituksen puheenjohtaja

Suomessa väestö hakeutuu yleisemmin seuraaviin vakiintuneisiin hoitoihin

- Hierontoihin, kuten hermorata -, aromaterapia - , shiatsuhieronta
 - Jäsenkorjaus
 - Akupunktio
 - Vyöhyketerapia/refleksologia
 - Homeopatia
 - Fyto eli – kasviterapia
 - Rosenterapia
-
- Ravintoterapia, kraniosakraaliterapia ja rentoutusterapia
 - Energiahoito, taideterapia, ayurveda ja antrosopofia

Täydentäviä hoitomenetelmiä

Pyykkönen, M ym. Use of complementary and integrative health in Finland: a cross-sectional survey. BMC Complement Med Ther 23, 279, 2023. <https://doi.org/10.1186/s12906-023-04088-4>

Täydentävä hoitaminen pähkinäkuoressa

- Miljoona aikuista Suomessa hakeutuu vuositasolla täydentäviin hoitoihin (20 %)
- Tieteellinen tutkimus vuodelta 2023, kuvaa koko aikuisväestöä
- Kyseessä ei ole sivuutettava marginaali-ilmiö
- Lähes jokainen raportoi saaneensa apua tai tukea
- Täydentävät hoidot ovat käyttäjien näkökulmasta arvioiden monille merkittävä keino hoitaa terveyttä ja huolehtia hyvinvoinnista

Pyykkönen, M., Aarva, P., Ahola, S., Pasanen, M. and Helin, K. Use of complementary and integrative health in Finland: a cross-sectional survey. BMC Complement Med Ther 23, 279 (2023). <https://doi.org/10.1186/s12906-023-04088-4>

Mitä täydentävät hoidot ovat?

- Terveysten ja itsehoidon tukemista
- Yleisemmin kosketushoitoja, mutta voi olla myös konsultaatioita tai ohjausta itsehoidon tukemiseksi
- Aikaa asiakkaalle ja asiakkaan kuuntelemiselle
- Hoidoissa ei tehdä diagnoosia
- Ihmisen hoitamista kokonaisuus huomioiden

Täydentävä hoitaja ammattinharjoittajana

- Koulutus spesifiin hoitomenetelmään – nimike hoitomuodon mukaan
- Asiakas valitsee palveluntarjoajan ja hoitomuodon, hoidon maksajana
- Hoitojakso: yleisin 1- 3 käyntiä tai säännöllisesti toistuvia käyntejä
- Ammatinharjoittajana laskutettava hinta hoidoista määräytyy hoitomuodon, osaamisen ja sijainnin mukaan (ei Kela-korvausta, hoidot sisältävät alv 25,5 %)
- Täydentävä hoitaja voi olla myös terveydenhuollon ammattilainen, kuten lääkäri, fysioterapeutti tai kättilö, joka antaa esimerkiksi akupunktiota kipujen lievittämiseen tai vyöhyketerapiaa synnytysten yhteydessä

Täydentävä hoitaminen ja terveydenhuolto

Asiantuntijaselvitys tutkimustiedosta ja kehitysehdotukset

”Asiantuntijaselvitys antaa ensimmäistä kertaa Suomessa yleiskuvan siitä, mitä täydentävä hoitaminen on, koulutetun ammattilaisen antamana.”

Mikko Nenonen, LT, yleislääketieteen erikoislääkäri, dosentti, eMBA

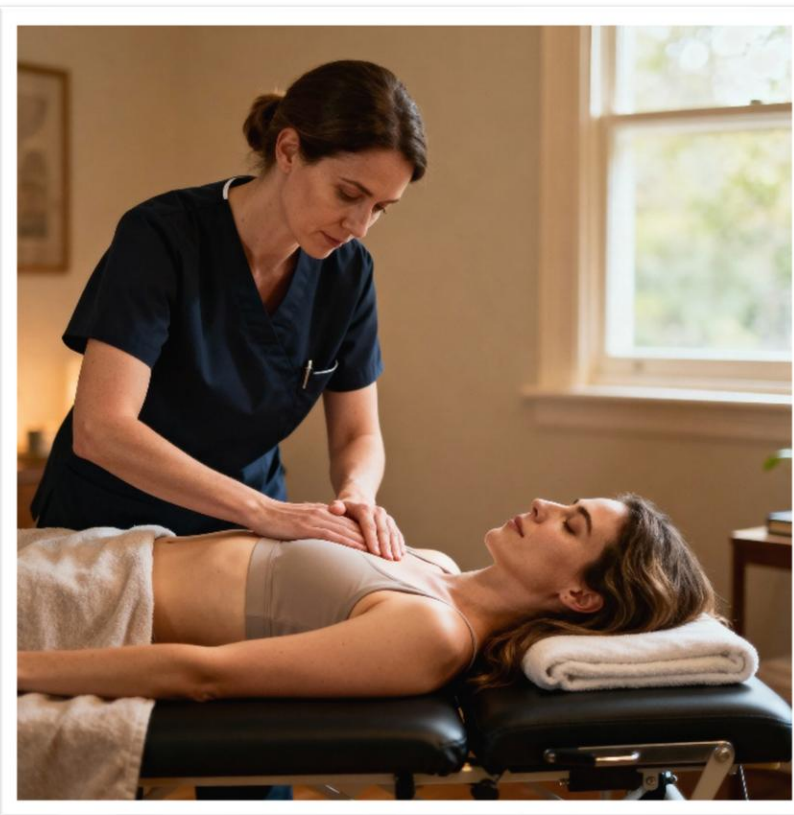
Anneli Milén, HLT, dosentti (kansanterveystiede), professori (Global Health), MSc, Lontoo.

Markku Partinen, LKT, professori, dosentti (neurologia), hallinnon erikoislääkärin pätevyys

Pysyvä osoite: <http://hdl.handle.net/10138/605879>

ISBN 978-951-51-8347-7 (verkkojulkaisu)

HELSINGIN YLIOPISTO. 2025

Asiakkaat hakeutuvat täydentäviin hoitoihin

- edistääkseen terveyttään ja ehkäisemään sairauksia
- Varmistaakseen ja lisätäkseen toimintakykyään ja työkykyään
- lievittääkseen stressiä, jännittyneisyyttä ja väsymystä
- helpottaakseen vaivoja, kolotuksia ja kipuja
- lievittääkseen ei-vakavia sairauksia, kuten migreeniä

Täydentävät hoidot ja terveydenhuolto - Asiantuntijaselvitys tutkimustiedosta ja kehitysehdotukset. Nenonen M, Milén A, Partinen M. <http://hdl.handle.net/10138/605879>
Helsingin yliopisto, 2025.

Hoidot täydentävät terveydenhuollon palveluvalikoimaa, eivät korvaa niitä

- Eivät ole vaihtoehtoja biolääketieteellisille hoidoille
- Niihin ei hakeuduta vakavien sairauksien lääketieteellisen hoitamisen sijaan, mikäli terveydenhuollon palvelut ovat riittävässä ajassa saatavilla (kansainväliset tutkimukset)
- Täydentävät mm. syöpähoitoja vähentämällä niiden sivuvaikutuksia (kansainväliset tutkimukset)

Täydentävät hoidot ja terveydenhuolto - Asiantuntijaselvitys tutkimustiedosta ja kehitysehdotukset. Nenonen M, Milén A, Partinen M. <http://hdl.handle.net/10138/605879> Helsingin yliopisto, 2025.

Mitä hyötyä täydentävistä hoidoista on kansanterveydelle?

- Vähentää riskejä sairastua yleisimpiin kansanterveyssairauksiin
- Vähentää sairauspoissaoloja, lisää työkykyä
- Lisää toimintakykyä arjessa
- Vähentää sosiaali- ja terveydenhuollon kuormitusta
- Lääkärille jää perusterveydenhuollossa enemmän aikaa sairauden diagnosointiin ja hoidon koordinointiin

Täydentävät hoidot ja terveydenhuolto - Asiantuntijaselvitys tutkimustiedosta ja kehitysehdotukset. Nenonen M, Milén A, Partinen M. <http://hdl.handle.net/10138/605879> Helsingin yliopisto, 2025.

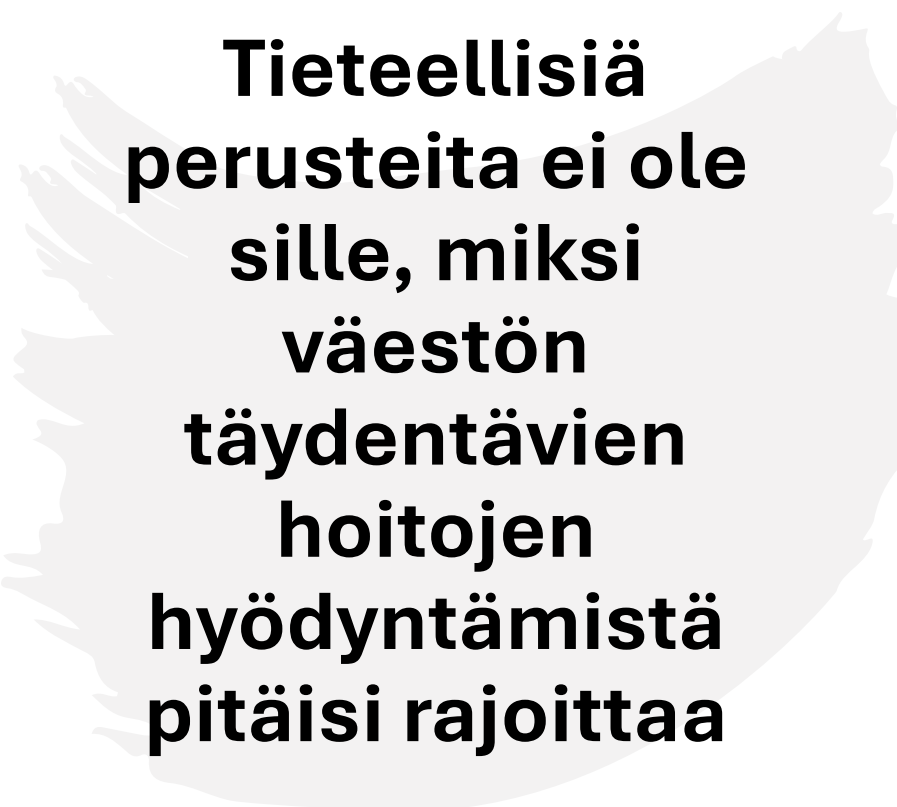
Turvallisia hoitomenetelmiä

- ✓ Kansainvälisten tutkimusten perusteella suurin osa käytetyistä täydentävistä hoidoista on menetelminä turvallisia
- ✓ Vakavia haittatapahtumia ei ole raportoitu vuosina 2016-2024 (Tukes)
2018-2024 (Kuluttajavirasto) (LKL ry:n saama raportti)
- ✓ Muutamia markkinointiin liittyviä valituksia raportoitu
- ✓ **Kuten kaikessa hoitamisessa on, osaaminen ja koulutus ovat keskeisiä turvallisuutta vahvistavia tekijöitä**

Koulutus varmistaa turvallisuutta

- Hoitoa antavan henkilön koulutus ja osaaminen varmistavat jo nyt hyvin turvallisuutta
- Täydentävien hoitojen koulutuksissa pääpaino on hoitomuodon ammatillisissa opinnoissa
- Lääketieteen perusteiden osuus vaihtelee 14 op – 30 op koulutuksesta riippuen
- Järjestäytynyt täydentävien hoitojen ala yhdistyksineen pyrkii edistämään koulutusten laatua, mutta alalla on myös paljon järjestäytymättömiä toimijoita
- Omavalvonnan kehittäminen luo turvallisuutta
- Terveystieteiden ammattihenkilön ei ole pätevä toimimaan täydentävien hoitojen ammattilaisena ilman asianmukaista kyseisen hoitomuodon koulutusta

Tieteellisiä perusteita ei ole sille, miksi väestön täydentävien hoitojen hyödyntämistä pitäisi rajoittaa

On kuitenkin perusteltua:

- Vahvistaa **turvallisuutta** varmistamalla, että hoitavalla henkilöllä on:
 - riittävä koulutus ja osaaminen käyttämästään hoitomenetelmästä
 - riittävät lääketieteen opinnot (14 -30 op lääketieteen perusteita tai terveydenhuollon ammattitutkinto)
 - sitoutuminen ammatillisiin sääntöihin
- Mahdollistaa, että **yleisö voi valita** hoitavan henkilön tiedon pohjalta
- Perustaa asiakkaan **valituksille** matalan kynnyksen väylät ja puolueeton käsittely
- Vahvistaa **omavalvontaa** Tukesin kanssa yhteistyössä
- **Organisoida** järjestelmä minimaalisella lisärahoituksella ja julkishallinnon panoksella
- Lisätä lääkäreiden ja sairaanhoitajien sekä täydentävää hoitoa antavien terapeuttien tietoa ja arvostusta koskien toistensa työtä ja hoitomenetelmiä

Täydentävät hoidot ja terveydenhuolto- Asiantuntijaselvitys tutkimustiedosta ja kehitysehdotukset. Nenonen M, Milén A, Partinen M. <http://hdl.handle.net/10138/605879> .I Helsingin yliopisto, 2025.

Ehdotus täydentävien hoitojen lainsäädännöksi

17 yhdistystä – 2000 toimijaa – yhteinen tavoite

Tavoitteet:

- **Varmistaa kaiken täydentävän hoitamisen turvallisuus ja laatu riittävällä koulutuksella ja hyvällä ammatillisella toiminnalla**
 - **Mahdollistaa turvallisuus ja laatu rajoittamatta tai vaikeuttamatta hoitojen saatavuutta**
 - Helpottaa terveydenhuollon kuormitusta, kun rajoittamalla lisättäisiin sitä mittavasti
 - Varmistaa että jokaisella alan toimijalla on riittävä, todennettu koulutus
 - Koulutuksella yhtenäiset minimivaatimukset (kesto, sisältö, laatu, lääketieteen opinnot)
 - **Tarjota väestölle** mahdollisuus valita tiedon perusteella hoitava henkilö
 - **Järjestää väylät ja käsittely** hoitoa tai hoitajaa koskeville valituksille ja niiden tilastoinnille
 - **Järjestää** hoitovahinkojen korvaus
 - **Vahvistaa alan omavalvontaa**
-
- Lakiehdotus perustuu Tanskan, Norjan ja Islannin lainsäädäntöihin sovitettuna Suomen toimintaympäristöön
 - Ehdotus koskee kaikkia täydentävää hoitoa antavia (myös sote-ammattihenkilöt)
 - Omavalvonnan tehostaminen

Lakiehdotus ja lehdistötiedote ovat luettavissa osoitteessa:
<https://www.lkl.fi/uutiset/17-luontaishoitoalan-yhdistysta-tek/>

Lainsäädäntöehdotus pääpiirteittäin:

1. Koulutuskriteerit täyttävä, hoitomuotoonsa perehtynyt henkilö voi hakea pääsyä ammattilaisrekisteriin
2. Rekisteriä ylläpitävät yhdistykset
3. Yhdistykset rekisteröidään viranomaisen uuteen ”täydentävien hoitojen alan yhdistysrekisteriin”
4. Yhdistykset ja viranomainen laativat minimivaatimukset koulutukselle
5. Hoitovahinkovakuutus järjestetään samoin periaattein kuin yksityisessä terveydenhuollossa
6. Rekisteriin hyväksytyille mahdollistetaan **alennettu arvonlisäverokanta**

Luonnonlääketieteen Keskusliitto LKL ry

LKL ry on Suomen suurin, useita vakiintuneita täydentävien hoitomuotojen koulutettuja hoitajia, alan yhdistyksiä ja kouluttajia edustava kattojärjestö.

Luonnonlääketieteen Keskusliitto LKL ry:n tavoitteena on

- ❖ vahvistaa koulutettujen täydentävien hoitomuotojen ammattilaisten asemaa
- ❖ tehdä yhteistyötä viranomaisten kanssa, jotta alalle saataisiin järkevät ja turvallisuutta lisäävät raamit tukemaan turvallista ja tehokasta täydentävien hoitojen kulttuuria Suomessa

LKL ry vahvistaa asiakasturvallisuutta

- ❖ edistämällä LKL ry:n koulutusvaatimusten mukaisten koulutusten järjestämistä
- ❖ sitouttamalla jäsenistön eettisten sääntöjen noudattamiseen
- ❖ ylläpitämällä eettistä toimikuntaa
- ❖ ylläpitämällä koulutettujen alan toimijoiden rekisteriä, joka on julkisesti saatavilla

- ✓ LKL ry tavoittaa jäsenyhdistystensä kautta yli 700 täydentävien hoitojen ammattilaista.
- ✓ LKL ry edustaa vakiintuneita täydentäviä hoitomenetelmiä: fytoterapia, vyöhyketerapia/refleksologia, homeopatia, rentoutusterapia, aromaterapia, ravintoterapia, shiatsu.

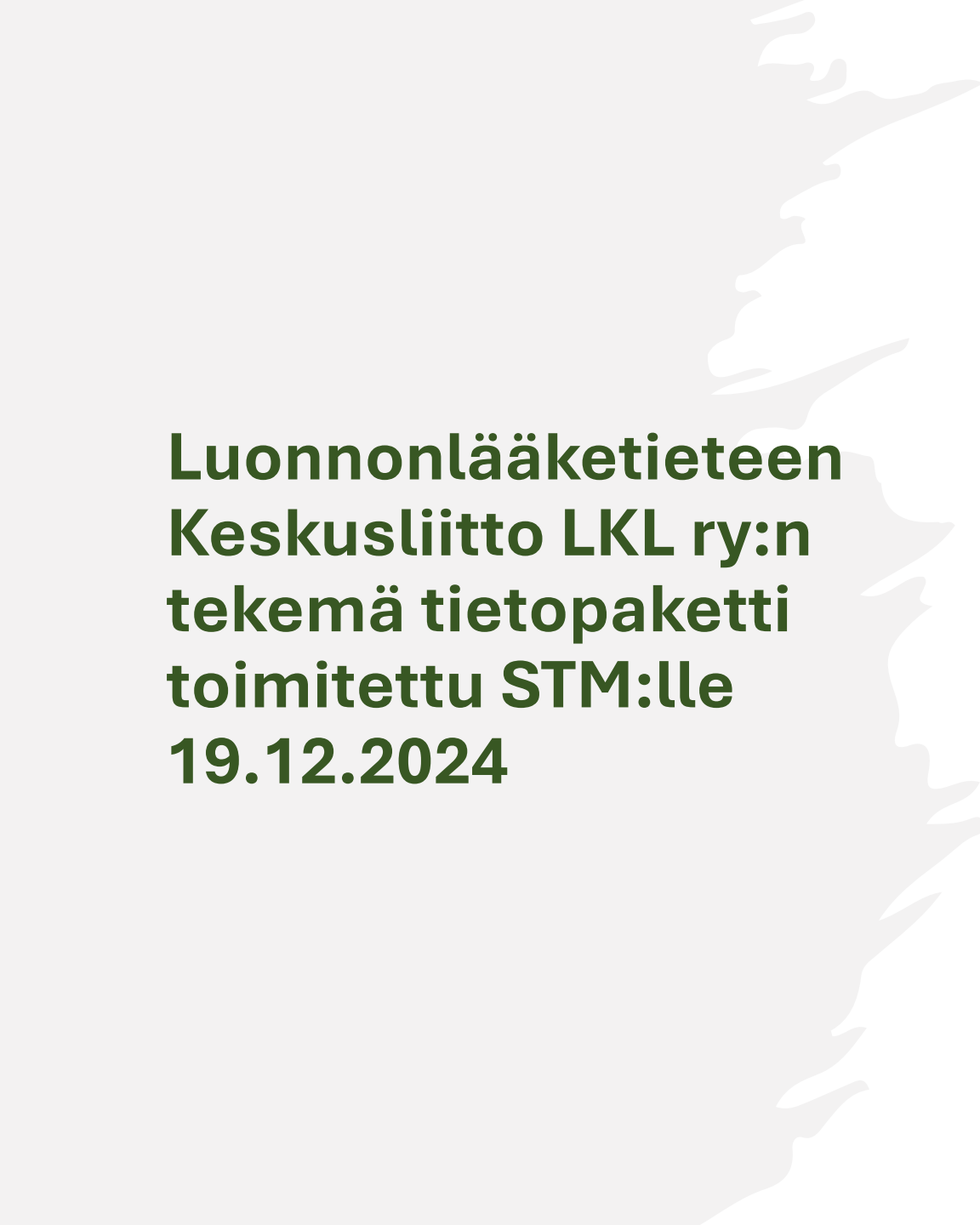
Täydentävien hoitojen ammattilaisten koulutus keskiössä

Edustamme täydentävien hoitojen ammattilaisia, joilla on spesifi koulutuksen tuoma osaaminen harjoittamaansa hoitomuotoon.

LKL ry:n rekisteröimillä luontaishoitajilla on Keskusliiton määrittelemien koulutusvaatimusten mukainen osaaminen, johon sisältyy myös

- ammatilliset opinnot
- lääketieteen perusteet (väh. 14 op) tai terveydenhuollon ammattitutkinto
- ravitsemuksen perusteet
- CAM-hoitojen perusteet
- ensiaputaidot

**Luonnonlääketieteen
Keskusliitto LKL ry:n
tekemä tietopaketti
toimitettu STM:lle
19.12.2024**

**Strategia Koulutetuille Luontaishoitajille Suomessa –
Täydentävien hoitomenetelmien ammattilaisten
hyödyntämisestä terveyden ja hyvinvoinnin
edistämisessä terveydenhuollon rinnalla**

- 28 – sivuinen tietopaketti sääntelytarpeen selvitystyötä varten
- Tietopaketissa avattu LKL ry:n edustamat hoitomuodot, koulutukset ja niihin liittyvät tutkimusnäyttö
- Omavalvonta
- Olemassa oleva rekisteröintijärjestelmä

Vetoomus - Strategia Koulutetuille luontaishoitajille löytyy osoitteesta:

<https://www.lkl.fi/uutiset/vetoomus-strategiasta-luontaishoido-2/>

Olemme
Teemaryhmä 5:n
käytettävissä
täydentävien
hoitojen
asiantuntijoina.

Kiitos!

Marja Jokela

Hallituksen puheenjohtaja

Luonnonlääketieteen Keskusliitto LKL ry

0400 854 227

toimisto@lkl.fi

marja.jokela@medikanova.fi

www.lkl.fi